

Italië.

ROME, 17 maart.

In het geheim consistorie van eergisteren (zie ons vorig nummer) heeft Zijne Heiligheid 19 bisschoppen voor al de werelddeelen benoemd, en bekend gemaakt, dat de namen der acht kardinalen, welke hij zich voorbehoudt *in petto* te benoemen, binnen kort zouden bekend zijn; denzelfden dag zijn de nieuw benoemde kardinalen, vergezeld van den kardinaal *Albani*, den Heiligen Vader voorgesteld en hebben met de gebruikelijke plegtigheden den kardinaalshoed ontvangen. Den 15 en 16 waren de kwartieren der stad, welke door de nieuwe kardinalen bewoond worden, verlicht.

Duitschland.

FRANKFORT 29 maart.

Volgens officiële berigten, is het aan geenen twijfel onderhevig, dat te Adrianopol de pest ontstaan is. Daar dezelve ligtelijk tot Servië kan overslaan, heeft de oostenrijksche regering maatregelen genomen, om de verdere verspreiding tegen te gaan.

— Uit Erzerum wordt van den 20 januarij gemeld: «De intogt der Russen in Klein Azië is door eene nieuwe gedenkwaardige gebeurtenis in deze streken vereeuwigd geworden. Den 18 januarij werd, in tegenwoordigheid van vele duizende christenen, het kruis des Verlossers na negen eeuwen weder voor de eerste maal in den Eufraat gedoopt. De drie regementen russische infanterie, welke het garnizoen van Erzerum uitmaken, trokken met hunne vaandels naar den Eufraat, negen wersten van de stad. Aldaar lieten zich ook de russische geestelijken, de grieksche geestelijkheid en de armenische aarts-priester ter bestemder tijd vinden. Het volk, gedeeltelijk ook uit Turken bestaande, vloeide uit den geheelen omtrek te zamen. Het gejuich der christenen, bij de indooing van het heilige kruis, is niet te beschrijven.»

Van den 30.

Een brief uit Berlijn van den 19 dezer behelst het volgende: «De turksche onderhandelingen te Petersburg nemen eenen langzamen gang, gelijk zulks met oosterlingen en naar den aard der zaak vooraf wel te verwachten was. Doch ofschoon de uitvoering van den vrede van Adrianopol nog vele vertraging moge ondergaan, valt echter aan de voltrekking zelve niet te twijfelen, en een nieuwe oorlog is in het geheel niet te duchten. Men kan zelfs beweren, dat de eindelijke vereffening, hoe meer zij vertraagd en door tegenwerpingen moeijelijk gemaakt mogt worden, voor Rusland des te voordeeliger zal uitvallen.»

Frankryk.

PARIJS, 31 maart.

Volgens de liberale bladen, zijn de onderhandelingen, om den heer *de Villèle* weder in het ministerie te brengen, mislukt, en vertrekt hij binnen kort weder naar Toulouze, van waar hij, voor eenige dagen, was aangekomen. De heer *de Villèle* zou verlangd hebben, dat er dadelijk tot eene ontbinding van de kamer der afgevaardigden werd overgegaan; terwijl de minister *de Polignac* dezen maatregel nog eenigen tijd zou willen uitgesteld hebben.

— De heer *de Villèle* is heden aan den Koning en aan de leden van het koninklijke huis voorgesteld geworden.

— In eene vergadering van den raad van oorlog schijnt bepaald te zijn, dat behalve de troepen, die voor Algiers zullen worden ingescheept, nog een reserve-leger van 8 of 10,000 man in den omtrek van Marseille en Toulon zal worden verzameld. Het opperbevel over deze afdeeling zal, zoo men wil, aan den luitenant-generaal *Montesquieu-Lesenzac* worden opgedragen, die zich bij den veldtogt in Rusland onder *Napoleon* heeft beroemd gemaakt.

— Er zijn vele soorten van menschen, welke zich tegen het weder aannemen der staatszaken van den heer *de Villèle* verzetten.

De omwentelingsgezinden, omdat hij het monarchaal beginsel der regering heeft ontwikkeld en aan hunne bespiegelingen recht heeft doen wedervaren.

De intriganten, de heerschzuchtigen en onder deze, welke zich koningsgezinden noemen, de vijanden van het vertegenwoordigend stelsel, hetwelk hij zonder gevaar voor de monarchie heeft weten te leiden. (Gazette de France.)

— Z. Exc. de prins *de Polignac* is heden alhier aangekomen, om in den raad der ministers, welke gewoonlijk daags vóór den raad des Konings gehouden wordt, tegenwoordig te zijn; gisteren zijn de ministers bij den minister van binnenlandsche zaken tegenwoordig geweest.

Van den 1 april.

Het gerucht heeft zich heden verspreid, dat het ministerie van plan veranderd is en dat er geene ontbinding plaats zal hebben en de zitting wederom in de maand juni zou hervat worden: men zegt, dat vele afgevaardigden aan dit gerucht geloof hechtende, vermeend hebben, hun vertrek te moeten uitstellen. Het tegenovergestelde echter vindt men heden avond in het dagblad de *Gazette de France*, waarin men leest: «de kamer zal derhalve ontbonden worden; zij is het reeds. Er is nog wel een paleis voor den president, en in dit paleis iemand, die ontvangt en avond-bijeenkomsten geeft; maar dat zijn slechts bodriegelijke kenteekenen van leven. Het gewijsde is geslagen en zelfs onherroepelijk. De kamer bestaat niet meer.»

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 5 april.

De heer *de Stassart* is op zijne terugreis naar Namen door Brussel getrokken; het schijnt, dat de achtbare afgevaardigde de vergunning gevraagd had, om eenigen der *zamenzweeiders* te zien, welke in de gevangenis der *kleine karmelieten* zijn; doch dat de heer *de Stoop* het niet dienstig geoordeeld heeft, om hem dezelve te verleen. (Belge.)

— Volgens de *Belge* zal de zaak van de heeren *de Potter c. s.* den 13 of 15 dezer te Brussel behandeld worden.

— Vele personen, die de contra-petitie geteekend hebben, hebben zich aan ons kantoor vervoegd, met verzoek, om hunne namen niet bekend te maken; wij zullen aan hun verlangen voldoen. (Catholique.)

— Men verzekert, dat de politie en de ijkmeesters bevel ontvangen hebben, om de debitanten, welke sedert den 1 april niet geëikte flesschen, kruiken enz. gebruikt hebben, te vervolgen.

— Naar men zegt, heeft een bankier te Verviers, een bankroet gespeeld, waarvan de bilan op twee millioen geschat wordt.

— In het provinciaal dagblad van Luik, leest men: wij vernemen, dat de heer *R.*, bankier te Verviers, zich in de Maas bij Herstal heeft geworpen, alwaar zijn ligchaam is gevonden; het schijnt, dat de oorzaak dezer wanhopige daad, aan verdriet in handelszaken moet worden toegeschreven.

— In de vereenigde staten zijn tegenwoordig reeds tien hischoppelijke zetels geplaatst, als te Baltimore, Boston, New-York, Philadelphia, Charleston, Cincinnati, Bardstown, St. Lodewijk, Mobile en nieuw Orleans.

— Uit Petersburg schrijft men onder dagteekening van 13 maart het navolgende: men spreekt altijd in de politieke cirkels eener bijeenkomst van vele Vorsten en diplomaten, welke in den zomer moet plaats hebben, om over zekere vraagstukken van hooge staatkunde te raadplegen; de stad, alwaar het kongres zal gehouden worden, zou Dresden of Berlijn, als geographische middelpunten tusschen het noorden, het zuiden en het oosten van Europa zijn.

— Volgens een duitsch dagblad kost het onderhoud van negen Souvereinen van Europa (den Grooten Heer onbegrepen) 189,470,000 francs. Ziet hier de verdeling: Rusland 45,000,000; Frankrijk 42,500,000; Oostenrijk 37,500,000; Spanje 13,750,000; Pruissen 10,937,500; Nederland 6,500,000; Engeland 25,000,000; Napels 5,250,000; Portugal 3,232,500. Hetgeen, naar evenredigheid der onderscheidene bevolkingen, per hoofd uitmaakt: in Rusland 88 centimen; in Frankrijk fr. 1-36; in Oostenrijk fr. 1-34; in Spanje fr. 1-20; in Pruissen fr. 1; in Nederland fr. 1-20; in Engeland fr. 1-20; in Napels 80, en in Portugal 78 centimen.

— Den 6 november is te Batavia eene nieuwe katholieke kerk, welke op de plaats, genaamd Waterloo, gebouwd is, gewijd; zijne excellentie de commissaris-generaal en de andere hooge autoriteiten zijn bij deze plegtigheid tegenwoordig geweest.

— Men meldt uit Geneve den 25 maart.

Vrijdag avond heeft zich een nieuw luchtverschijnsel boven den gezigteinder vertoond, hetwelk door een groot getal personen gezien is; het was eene globe of bol, welke een blaauwachtig en schitterend licht van zich verspreidde, waarvan de grootte een weinig kleiner scheen, dan die der volle maan; dit lucht-

verschijnsel scheen uit eene groote hoogte te komen; bij het naderen der aarde, werd dezelve snelheid verbaast en sprong in de lucht van een, onder het werpen eener menigte slikerende overblijfsels. Een ligt gekraak deed zich te gelijker tijd in de lucht hooren; het is opmerkzaam, dat een zoo zeldzaam lichtverschijnsel in den korten tijd van vijf dagen alhier tweemaal opgemerkt is.

— De bevolking van Londen bestond in den jare 1801 uit slechts 818,129 inwoners, terwijl dezelve zoodanig is toegenomen, dat men in den jare 1828 reeds 1,277,986 zielen telde.

— Men meldt uit Hamburg, den 30 maart: Den 19 dezer heeft Z. M. de Koning van Zweden den rijksdag met eene aanspraak gesloten. Hierin wordt gezegd, dat de toestand van het koninkrijk, zoo wat dezelve buiten- als binnenlandsche betrekkingen betreft, zeer gunstig is. Tusschen hetzelfde en alle vreemde mogendheden heerschen vrede en vriendschap. Inwendig neemt het welvaren van jaar tot jaar toe. Voor twintig jaren, telde Zweden niet meer dan twee millioen viermaal honderd duizend inwoners, nu telt het eene bevolking van bijna drie millioen. Zweden was toen belast met eene schuld van meer dan 53 millioen; hiervan zijn thans reeds 44 millioen afgedaan. In 1812 beliep de jaarlijksche uitgave 2,650,000 rijksdaalders; dezelve is thans ongeveer met een vijfde verminderd. De handel wordt meer en meer uitgebreid; ter bevordering van denzelven is het groote kanaal gegraven, dat bijkans voltooid is. De rust is bevestigd, de regten van den troon en des volks zijn verzekerd, de toestand van het leger is verbeterd.

INTREKKING VAN HET ONTWERP VAN WET OP HET ONDERWIJS.

(Tweede artikel.)

(Zie nummer 37 van zaterdag 27 maart.)

Laten wij, zoo als wij beloofd hebben, thans eens onderzoeken, welken raad men aan het gouvernement, omtrent de te nemen maatregelen, betrekkelijk het onderwijs, geven kan. *Zal het weldoen met, in den loop der tegenwoordige zitting, een nieuw ontwerp van wet voor te dragen? Zal het verstandiger zijn, tot de eerstvolgende zitting te wachten? Zou het gouvernement zonder zwaarigheid en zonder gevaar kunnen trachten de natie te voldoen zonder eene wet voor te dragen?* Deze zijn de vragen, welke wij willen onderzoeken. Laat ons met de laatste eenen aanvang maken.

Tot dus verre heeft het gouvernement door besluiten en reglementen het onderwijs bestuurd en geregeerd. Had hetzelfde hiertoe regt? neen, en dit erkent het zelf, omdat het beloofd heeft dien staat van zaken te doen ophouden. De grondwet eischt kragtiglijk en woordelijk wetten voor het onderwijs. Het gouvernement is derhalve verplicht van zijne besluiten af te zien, het is derhalve verplicht om alles te doen, wat van hetzelfde afhangt, om het reglementaire stelsel door het wettige stelsel te doen vervangen.

Maar hoe ver strekt deze verplichting zich uit? Het hangt van het gouvernement af, om wetten voor te stellen, maar niet om dezelve te doen aannemen. Indien het dus bewezen werd, dat het zich in de volstrekte onmogelijkheid bevindt, om eene goede wet op dit onderwerp te doen doorgaan, zou men het dan aan hetzelfde als eene misdaad kunnen aanrekenen, dat het voortgaat van zijne besluiten gebruik te maken? Wij zullen thans deze vraag niet onderzoeken, omdat dit ons ten eenemale nutteloos voorkomt. Wij bepalen ons slechts bij het doen opmerken, dat het gouvernement op verre na tot dit uiterste nog niet gebracht is. Het heeft eene eerste poging gedaan; deze poging is niet gelukkig uitgevallen, maar kon zij dit wel? kon men zich redelijkerwijze vleijen de natie te voldoen, en, door middel van een dergelijk ontwerp, de klagen doen ophouden? Deze slechte uitslag bewijst derhalve niets anders, dan, zoo als wij in den beginne hebben doen opmerken, dat men gemeend had onze wenschen te kunnen in den wind slaan, en dat men zich in dit opzigt heeft vergist. Bij gevolg blijft de verplichting in haar geheel om eene wet voor te stellen; en wat ons aangaat, wij beoordeelen het gouvernement, alsof het volstrekt niets gedaan had. Het moet op nieuw beginnen en op nieuw pogingen aanwenden. Wij zullen aan hetzelfde gaarne toestaan, dat het groote zwaarigheden te overwinnen heeft, maar wij zullen aan hetzelfde geenszins toestaan, dat die zwaarigheden met het woord onmogelijkheid dezelfde beteekenis hebben.

Maar indien het besluiten en reglementen wilde intrekken, welke aanleiding tot zoo vele klagen gegeven hebben, indien het dezelve wilde doen vervangen door besluiten, die ten volsten met onze constitutionele regten in overeenstemming waren? indien het voor het onderwijs in het algemeen wilde doen, wat het voor dat der seminariën gedaan heeft? Dit is eene waarschijnlijke tegenwerping en die hare verleidende zijde heeft. Maar, 1.° hoe goed een besluit ook wezen moge, het zou nooit met onze constitutionele regten in overeenstemming zijn, dewijl de grondwet in uitdrukkelijke bewoordingen vereischt, dat het openbaar onderwijs door wetten geregeld worde; 2.° Elk besluit, behalve dat, hetwelk ter uitvoering eener wet noodzakelijk is, is daardoor alleen gevaarlijk, dat het willekeurig is, dat het willekeuriglijk kan worden toegepast of verbroken, daags nadat het is afgekondigd, herroepen en op het oogenblik door een geheel tegenovergesteld besluit vervangen. En deze bedenking

verdient eene bijzondere aandacht in een vertegenwoordigend gouvernement, waarin de ministerien aan verandering en aan vallen onderhevig zijn, en waarin bij gevolg, de grondbeginselen, zoo zij onder de bescherming der wetten niet in veiligheid waren gesteld, eeuwig aan alle gevaren der wijzigingen en veranderingen zouden zijn blootgesteld; en ofschoon dat bedanken en dat vallen van ministers bij ons niet zoo menigvuldig is als bij onze naburen, kan men echter opmerken, dat wij, sedert de nieuwe oprigting van ons koninkrijk, reeds voor het minst vijf onderscheidene mannen aan het hoofd gezien hebben van het departement van het openbaar onderwijs, vijf ministers in vijftien jaren; dus oogenschijnlijk om de drie jaren eene verandering.

Laten wij hieruit besluiten, dat wij verkeerd zouden handelen door ons met de schoonste besluiten te doen in slaap wiegen, en dat men niet moet ophouden de beloofde wet te vorderen.

Maar moeten wij die op dit oogenblik vragen? moeten wij het ministerie noodzaken om onmiddellijk een ander ontwerp van wet voor te dragen? Dit zullen wij bij eene volgende gelegenheid onderzoeken. (Courrier de la Meuse.)

DIENSTBAARHEID DER KERK IN DUITSCHLAND.

Het officiële blad der vrije stad Frankfort heeft onlangs een stuk medegedeeld, hetwelk in alle opzichten ons voorkomt op eene bedroevende wijze merkwaardig te zijn. Wij zullen hetzelfde thans leveren, zonder er iets bij te voegen; in een volgend nummer zullen wij aan onze lezers eenige aanmerkingen voordragen, welke wij, onder het lezen van dat stuk gemaakt hebben.

«Wij, burgemeester en raad der vrije stad Frankfort, hebben, overeenkomstig ons besluit van den 16 oktober 1827, aangenomen en goedgekeurd de twee pauselijke bullen: «*Provida solersque*, van den 16 augustus 1821, en *ad Dominici greyis custodiam*, van den 11 april 1827, in zoo verre zij het formeren der kerkelijke provincie van den Boven-Rijn, de afpaling, dotatie en organisatie der vijf bisdommen, die dezelve samenstellen, met derzelver kapittels, als ook de benoeming tot het aartsbisdom, de bisdommen en de prebenden der kapittels tot voorwerp hebben.

En einde meer bijzonder en op eene eenstemmige wijze de betrekking dezer kerkelijke provincie en der bisdommen te regelen, hebben alle regeringen, welke in de soevereiniteit dezer landen deelen, eenstemmig de volgende bepalingen vastgesteld en besloten, derzelver uitvoering nauwkeurig te handhaven. Bijgevolg geven wij te kennen en regelen wij, volgens de constitutionele besluiten van het wetgevend ligchaam van den 13 en 17 februarij des loopenden jaars 1830, het volgende:

§ 1. De katholieke Kerk heeft de vrijheid om haar geloof te belijden en haren godsdienst openlijk uit te oefenen, en zij geniet in dit opzigt dezelfde regten als de andere openlijk door den staat erkende christelijke genootschappen.

2. Alle gemeenten en de katholieke personen, die tot hiertoe van geen ander bisdom hebben afgehangen, hebben het volle genot van die regten. Geene soort van kerkelijke uitzondering kan in het toekomende in een der bovengenoemde bisdommen plaats hebben.

3. Elke staat oefent, in hunne geheele uitgestrektheid, uit kracht van deszelfs soevereiniteit, zijne onvervreembare regten van bescherming en toezigt over de Kerk uit.

4. Alle algemeene reglementen, en de circulaire door den aartsbisschop, den bisschop en de andere geestelijken, aan de geestelijkheid en diocesaanen, gerigt, om hun eenige verplichting op te leggen, alsmede de andere bijzondere bepalingen van eenig aandelang, zijn aan de acceptatie van den staat onderworpen en mogen niet afgekondigd of uitgevaardigd worden, dan met bijvoeging der uitdrukkelijke verklaring van die acceptatie door het formulier placet.

De algemeene reglementen en kerkelijke publikatien, die op louter geestelijke voorwerpen betrekking hebben, moeten insgelijks aan de inzage der autoriteiten van den staat onderworpen zijn, en derzelver afkondiging mag geen plaats hebben, dan nadat de staat deszelfs toestemming gegeven heeft.

5. Alle bullen van Rome, alle breves en andere dergelijke akten moeten, voor dat zij afgekondigd worden en hunne uitvoering hebben, de goedkeuring van den Souverein ontvangen, en zelfs de aldus goedgekeurde bullen zullen niet in werking blijven en geene kracht van wet behouden, dan voor zoo verre nieuwe ordonnantieën van den staat verschillende bepalingen in dit opzigt niet zullen geregeld hebben. De goedkeuring van den staat is niet alleen noodzakelijk voor alle pauselijke bullen en nieuw uitgevaardigde constitutiën, maar ook voor alle reglementen vooraf door den Paus gegeven, wanneer men daarvan gebruik wil maken.

6. De geestelijke leden der katholieke Kerk zijn, zoo wel als de burgerlijke leden, in hoedanigheid van onderdanen aan de wetten en de jurisdictie van den staat onderworpen.

7. De bisdommen van Friburg, Metz, Fulda, Rottenburg en Limburg maken eene metropolitaansche vereeniging uit, en stellen de kerkelijke provincie van den Boven-Rijn samen. De aartsbisschoppelijke waardigheid aan den zetel van Friburg verbonden zijnde is de bisschop van die stad aan het hoofd der provincie in hoedanigheid van aartsbisschop, en hij moet, alvorens in de uitoefening zijner functien te treden, in deze hoedanigheid aan de gouvernementen der vereenigde staten den eed doen.

8. De metropolitaansche constitutie aldus overeenkomstig met derzelver bestemming vastgesteld, en de uitoefening der regten van metropolitaan aan den aartsbisschop verknocht, staan onder de algemeene bescherming der vereenigde staten.

9. Er mogen geene provinciale kerkvergaderingen gehouden worden als met toestemming van die staten, welke commissarissen naar dezelve zenden zullen. De aartsbisschop zoo wel als ieder bisschop, zal, met de toestemming der gouvernementen, plenipotentiarissen naar de synodale bijeenkomsten zenden.

10. In geen geval mogen de geestelijke geschillen der katholieken buiten de provincie en voor vreemde regters onderzocht worden. De noodige schikkingen zullen, in dit opzigt, binnen de provincie geregeld worden.

11. Overeenkomstig hetgeen geregeld is zijn de vijf bisdommen der kerkelijke provincie van den Boven-Rijn gerangschikt op de wijze zoo als de grenspalen der bisdommen zich uitstrekken tot de grenspalen der staten, voor welke die bisdommen zijn opgericht.

12. Elk bisdom is verdeeld in arrondissementen van dekensschappen, welke uitgestrektheid zoo veel mogelijk overeenkomstig met die der arrondissementen van administratie.

13. De katholieken, welke tot nu toe van geene parochie hebben afgehangen, of welke zich in die van eenen pastoor eener andere gemeente bevonden hebben, zullen aan een der bestaande parochien der bisschoppelijke diocese verbonden worden.

14. Er zal eene verkiezing plaats hebben in den voorgeschrevenen vorm, om benoemingen te doen voor de bisdommen der provincie en voor de prebenden van de kapittel der kathedraalen.

15. Niemand zal tot bisschop kunnen benoemd worden dan een geestelijke, Duitscher van geboorte, en onderdaan van den staat in welke de vakante bisschoppelijke zetel zich bevindt, of van een der staten, die met dat bisdom vereenigd zijn. Behalve de door de kerkregelen vereischte hoedanigheden, moet hij nog daarenboven de verdienste bezitten van met onderscheiding eenen post, die zielenlast heeft, bekleed, eenen leerstoel op een universiteit vervuld of andere dergelijke openbare bedieningen uitgeoefend te hebben, hij moet eene nauwkeurige kennis van de kerkelijke constitutiën, van die van den staat, van de wetten en instellingen hebben.

16. De nieuwe bisschop moet zich, aanstonds na zijne verkiezing, tot het hoofd der

Kerk wenden, opdat dit de zelve bekrachtiging. De nieuwe bisschop moet, alvorens gewijst te worden, in die hoedanigheid, in banden van den Souverein den eed van gehoorzaamheid en getrouwheid afleggen.

17. Na zijne wijding treedt de bisschop in de uitoefening der regten en pligten aan zijne bisschoppelijke waardigheid verbonden en de gouvernementen zullen niet veroorloven, dat hij, in dit opzigt, eenigen hinderpaal ontmoette; zij zullen hem zelfs alle ondersteuning verschaffen, welke hij mogt noodig hebben.

18. De bisschop zal, indien hij zulks noodzakelijk oordeelt, met de toestemming van den Souverein, bisschoppelijke synoden kunnen beleggen, welke in tegenwoordigheid der commissarissen van het gouvernement zullen gehouden worden. De besluiten, welke zij zullen nemen, moeten, volgens de bij § 4 en 5 gestipuleerde bepalingen, aan de acceptatie van den staat onderworpen worden.

19. De aartsbisschop, de bisschop en de administrateur van het bisdom mogen alleen vrij met het hoofd der Kerk briefwisseling houden wegens alle voorwerpen, welke de kerkelijke administratie betreffen; desmettemin moeten zij altoos acht geven op de betrekkingen, welke uit de metropolitaansche vereeniging voortvloeiende. Alle andere geestelijken van het bisdom, kunnen zich, wegens alle kerkelijke aangelegenheden niet anders, als tot hunnen bisschop of aartsbisschop wenden.

20. Men mag geene benoemingen doen voor de prebenden der kapittels, dan van geestelijken uit het bisdom, welke priesters zijn, oud 30 jaren en van een onbesproken gedrag, ervaren in de theologische kundigheden en in die der constitutie van den staat, en die met onderscheiding eenen post, die zielen last heeft, eenen akademischen leerstoel en iedere andere openbare bediening bekleed hebben.

21. Het kapittel van iedere kathedrale kerk zal denzelfden kring van voorregten hebben als de oude presbijterien, en maakt, na den bisschop, het eerste administratieve gezag van het bisdom uit. De deken heeft daarover het bestuur.

22. De geestelijke autoriteiten, hetzij van het land, hetzij vreemde, mogen geene schatting of belastingen heffen, onder welke benaming het ook zijn moge. Het ontvangen van de regten van expeditie hangt in elken staat van de door den Souverein geregelde bepalingen af.

23. De autoriteiten van het gouvernement en van het episcopaat zullen met elkander overleggen om benoemingen te doen tot de posten van deken, van waardige pastoors, welke ook de zaken der administratie verstaan.

24. De dekens zijn de onmiddellijke geestelijke oversten van de in het arrondissement van hun dekenschap geplaatste geestelijken. Zij zullen gehouden zijn aan de autoriteiten van het gouvernement en van het episcopaat rapporten te doen omtrent de voorwerpen van hunne bevoegdheid en de instructien ten uitvoer te brengen, welke zij daarvan zullen ontvangen. Bijzondere instructien zullen hunnen kring van voorregten bepalen.

25. Elk der vereenigde staten zal maatregelen nemen, indien zij niet reeds bestaan, om katholieke kandidaten, voor den geestelijken staat geschikt, te vormen, hetzij door het oprigten van een instituut van geestelijk onderwijs, hetwelk als faculteit met de universiteit van het land vereenigd is, hetzij door uit de fondsen van het bisdom de noodige sommen aan te wijzen, opdat de kandidaten eene op die wijze in de provincie georganiseerde universiteit kunnen bezoeken.

26. De kandidaten tot den geestelijken staat zullen, na drie jaren theologische studien te hebben gehouden, één jaar in een seminarie van priesters overgaan, om tot de praktische besturing der zielen gevormd te worden, en zij zullen daarin kosteloos zijn, voor zoo ver de sommen, aangewezen door de titels van fondatiën voor de seminarieren tot dat einde, zulien toereikend zijn.

27. Men zal in de seminarien geene anderen opnemen dan de kandidaten, welke met goed gevolg een examen zullen hebben ondergaan, hetwelk gemeenschappelijk door de burgerlijke en bisschoppelijke autoriteiten zal gehouden en die waardig zullen geoordeeld worden, om den titel en de vrije kost te verkrijgen, welke in deze veronderstelling door den Souverein verleend is.

28. De akte van dien titel geeft de verzekering, dat ingeval van eene onbekwaamheid tot den dienst, zonder eenige schuld van den kant des persoons zelve, het behoorlijk onderhoud van den geestelijken staat, waarvan het minimum bepaald is op 300 à 400 gulden jaarlijks, ten overvloede zal worden toegestaan, als ook eene bijzondere schadeloosstelling voor de kosten, veroorzaakt door de behandeling en noodige zorgen in geval van ziekte. Men zal van den titularis eene schadeloosstelling kunnen vorderen, alleen wanneer de staat zijner zaken zal verbeterd zijn, of indien hij door het vervolg eene prebende verkrijgt, waarvan het inkomen het behoorlijk deel te boven gaat.

29. In elk bisdom zal eene door de burgerlijke en bisschoppelijke autoriteiten gemeenschappelijk benoemde commissie alle jaren een examen en eene mededinging doen ondergaan aan die geestelijken, welke verlangen mogten tot eene pastorie of eene andere geestelijke prebende bevorderd te worden. Men zal tot deze mededinging geene anderen toelaten, dan die geestelijken, welke ten minste gedurende twee jaren, als hulpverleenenenden zullen zijn gebruikt geworden, in een beneficie, hetwelk zielen last heeft, en die van goede certificaten van hunne oversten, ten opzichte van hun gedrag, voorzien zijn.

30. Men zal letten op de klassificatie uit die examens voortvloeiende, wanneer er zal gehandeld worden om in de toekomst diegenen te bevorderen, welke dezelve zullen hebben ondergaan.

31. Men zal insgelijks eene verdeling bij klassen maken van de pastorien en andere geestelijke beneficien, volgens den graad van derzelve gewigt en inkomen, opdat de patronen, die niet anders mogen voordragen, als geestelijken uit het bisdom, dien ten gevolge hunne keuze rezelen.

32. Geen geestelijke mag ten zelfden tijde twee beneficien bezitten, welke ieder een inkomen opbrengen gelijk een pastoors traktement.

33. Geen geestelijke mag van een vreemd gouvernement, zonder de toestemming van het zijne, noch waardigheden, noch pensioenen, noch orde-teekens of vereerende titels aannemen.

34. Ieder geestelijke moet, alvorens de institutie der Kerk te ontvangen, eenen eed van getrouwheid aan het opperhoofd der Kerk afleggen en kanonieke gehoorzaamheid aan den bisschop beloven.

35. De staat verleent aan de geestelijken de gelijke bescherming, welke noodzakelijk is tot de vervulling der pligten van hunne roeping, en waarborgt hun het genot van de achtting en den eerbied aan hunne waardigheid verschuldigd.

36. De geestelijken, zoo wel als de leeken hebben, ingeval zij zich mogten te beklagen hebben over misbruiken van het geestelijk gezag jegens hen, hunne toevlugt tot de autoriteiten des lands.

37. Iedere staat zal, volgens zijne constitutie en de ten dezen opzichte bestaande reglementen, de wijze van administratie der voor de bisschoppelijke tafel, het kapittel der kathedrale kerk en seminarie aangewezen dotatie bepalen.

38. De goederen der kerkelijke prebenden alsmede alle fondsen der Kerk zoo algemeene als bijzondere, zullen bewaard blijven onder het toezigt van den bisschop, en zij zullen op geenerhande wijze mogen gebruikt worden tot andere oogmerken, als tot die, welke de kathedrale Kerk betreffen. Wanneer het behoorlijk inkomen der pastorien geene 500 of 600 gulden zal te boven gaan, zal men hetzelfde allengskens tot die som brengen. Men zal de administratie der lagere kerkelijke prebenden in handen van diegenen stellen, welke daarvan het vruchtgebruik hebben en die in deze besturing de in elken staat omtrent dit onderwerp bestaande reglementen zullen volgen.

39. In elk der staten, waaruit de vereeniging is zamengesteld, zal, indien dat nog niet bestaat, zoodra mogelijk, een algemeen fonds van katholieke geestelijke goederen daargesteld worden, op hetwelke men bij wijze van onderstand, in de behoeften dier Kerk voorzien zal, tot welke behoeften niemand wettiglijk verplicht is bij te dragen, en voor welke geene bronnen bestaan.

De bepalingen van de tegenwoordige ordonnantie, gegrond op de regten van den staat en de constitutie der katholieke Kerk, en die met standvastigheid door ons en de gouvernementen, met welke wij vereenigd zijn, zullen gehandhaafd worden, voor de toekomst voorzien hebbende in het onafgebroken bezetten der aartsbisschoppelijke en bisschoppelijke zetels der kerkelijke provincie van den Boven-Rijn, en de vreedzame uitoefening der regten, welke daaraan verknocht zijn, zoo zijn wij overtuigd, daardoor aan de katholieke onderdanen van dat gouvernement het duidelijkste bewijs te hebben gegeven van de zorgen, welke wij aan dat gedeelte onzer administratie toegewijd hebben.

Besloten in onze grootte senaats-vergadering, den 2 maart 1830.

GRIEVEN.

Daar wij landlieden thans ook de nieuwspapieren, waaronder uw zoo te regt geacht dagblad dan ook de eerste plaats bekleedt, lezen, zoo beginnen wij tegenwoordig meer en meer de behoefte te gevoelen van het genot der regten, welke de grondwet en vooral het naturregt ons toekennen, en welke regten door ons kleingeestig ministerie zijn en worden geschonden. Het is dan niet zonder reden, dat zoo vele achtbare Nederlanders hunne klagstem doen hooren, doch tevens eerbiedig verzoeken, om door tusschenkomst van onze edelmogende afgevaardigden het herstel te verkrijgen van die grieven, welke verre weg het grootste gedeelte der natie zoo zwaar drukken.

Hoe talrijk dan ook de grieven zijn, waarvan wij met zoo veel regt het herstel verzoeken, komt het ons echter voor, dat er nog een paar niet minder drukkende bestaan, waarvan de eene de geheele natie en de andere onze noordelijke provincien hezwaart; om kort te gaan deze zoo zeer knellende bezwaren zijn de CONSCRIPTIE en de TIENDE. — Wat de conscriptie betreft, deze schendt op eene hartgrievende wijze het vaderlijke naturregt, hetwelk den vader door geene grondwetten kan ontnomen worden, gelijk zoo te regt de getrouwe volksvertegenwoordiger *Luyben* zegt, met deze woorden: «daar het naturregt ouder is dan alle hoegenaamde grondwetten en grondwettige instellingen, kan zelfs de grondwet hierin den vader niet beperken.» Door deze afgrijzelijke conscriptie ontrooft men den vader zijnen zoon, dien hij met teedere zorg en dikwijls met bekommring zoo ver verzorgd heeft, dat hij zijnen vader wederdienst zou kunnen bewijzen; maar ach! die zoete hoop en streelende verwachting wordt nu bijster te leur gesteld, want de nog niet geheel der kindsheid ontwassene zoon moet zijne troosteloze ouders verlaten en zich in den voor hem gedwongen, krijgdsdienst begeven.

Wij zouden nog verder kunnen uitweiden over de droevige teleurstelling van de vaderlijke verwachting, als ook over de zoo menigvuldige heillooze gevolgen, welke daaruit voor de zeden enz. der jongelingen ontstaan.

Wat de tiende aangaat, deze is eene belasting, waaronder onze noordelijke provincien, die, behalve deze schatting, toch naar evenredigheid van derzelve bewoners, zwaar genoeg belast zijn, gebukt gaan.

Dan bij deze zoo grove belasting, welke, zoo wij reeds aangemerkt hebben, alleen in onze noordelijke provincien geheven wordt, hebben onze noordelijke katholieken toch nog hunne eigene priesters te onderhouden, gelijk zij zulks ook nog altijd gaarne zullen doen, niettegenstaande de bepalingen van de reeds zoo lang geslotene overeenkomst tusschen ons gouvernement en den Heiligen Stoel.

Daar wij meer dan eens in ons gezelschap over deze hatelijke onderwerpen gesproken hebben, kwamen wij eindelijk op de gedachten om u hiervoor een plaatsje in uw zoo voortreffelijk dagblad te verzoeken.

R. G.

Hoogte der rivier de Maas, aan de peilschaal te Grave, 's morgens ten acht ure.

DATUM.	DE RIVIER IS					
	HOOG		IN 24 UREN			
			GEWASSEN		GEVALLEN	
	El.	Streep.	El.	Streep.	El.	Streep.
2 April.	1	740	0	000	0	030
3 "	1	720	0	000	0	020
4 "	2	040	0	320	0	000

Aan de Peilschaal aan den Boom hier ter stede stond het water:
Den 4 april ten 12 ure 0 el 8 palm 2 duim onder O.
Den 5 " " " " 0 el 8 palm 5 duim onder O.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

De volgende nieuwe werken zijn in den Boekwinkel van de Gebroeders VAN LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers van dit Dagblad, verkrijgbaar:

I. Reverendissimi D. PETRI GOVARTS, J. U. D. et Vicarii Apostolici Buscoducensis, Opuscula adversus J. B. ESPENII doctrinam de placeto regio quoad Bullas Dogmaticas, aliaque monumenta huc spectantia, partim antehac inedita. Vol. in-12.° f 1-25.

II. Bibliothèque des Orateurs Chrétiens. 75 à 90 vol. in-12.°, avec portraits, dont les 9 premiers volumes sont en vente, à f 1-25 le vol.

III. **Choix de petites Instructions à l'usage de MM. les Cures et les Vicaires des villes et des campagnes**, 8 vol. in-12°, dont les 3 premiers volumes sont en vente. à 90 cents le volume.

IV. **Lofspraken of Sermonen**, op de bijzonderste geheimen van den Godsdienst, alsook op de Heilige dagen en Feestdagen der allerheiligste Maagd en Moeder Gods MARIA, gepredikt door den zeer eerv. en geleerden Pater J. B. M. T. GROENWOUT, Baroelieer-Formeel in de H. Godgeleerdheid, Professor der Dichtkunde en Praefect van het voormalig collegie van den heiligen Vader AUGUSTINUS binnen Antwerpen, 7 of 8 deelen in groot 8°, waarvan de 3 eerste deelen bereids het licht zien. à f 1-50 het deel.

De Ondergeteekenden, voornemens zijnde binnen korten tijd eene **VERKOOPING** van eene schoone Verzameling van wel **GEBONDEN BOEKEN** enz. aan te leggen, zoo noodigen zij bij deze een ieder uit, welke verkiezen goede **boeken** enz. mede te willen laten verkoopen, dezelve in den loop van deze Maand te doen bezorgen bij de Drukkers dezes of te 's Hage bij den Ondergeteekenden; terwijl met 1.° Mei een aanvang met het drukken van den Catalogus zal worden gemaakt.

HAGE, GEB. LANGENHUYSEN,
1 April 1830. Boek- en Steendrukkers; achter de Grooten of St. Jakobs-Kerk.

Bij dezelve is van de pers gekomen:
Tweede Brief van J. G. LE SAGE TEN BROEK, aan Mr. W. BILDERDIJK; prijs 50 centen.

BEKENDMAKINGEN.

De Notaris **C. J. VAN DIJK**, residentende te **Zwaluwe**, als daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te **Breda**, en als lasthebbende van deszelfs Principalen, zal, ten overstaan van den Heer Vrede-regter des Kantons **Zevenbergen**, ten Herberge van **A. LOGTEN**, te **Lage Zwaluwe**, op den 21 April en 5 Mei 1830, beide 'snamiddags ten vijf ure, publiek presenteren intezetten en te verkoopen, om 14 dagen na den slag te kunnen worden aanvaard:

N.° 1. Eene zeer neringrijke **BIERBROUWERIJ** met **MOUTERIJ**, **HUIZINGE** en **ERVE**, staande en gelegen te **Zwyndrecht**, bij **Dordrecht**, op het **Veer**, gemerkt n.° 3, met de **KETELS**, **KUIPEN**, **KOELBAKKEN**, **VAATWERK** en verdere Brouwgereedschappen, en aldaar nog een **WOONHUISJE**, **PAKHUIS** en **ERVE**, aan den binnenkant van den gestraatten **Dyk**, gemerkt n.° 80.

N.° 2. Eene sedert onheuchelijke Jaren met het beste succes geëxerceerd zijnde **BIERBROUWERIJ**, staande en gelegen op de **Gaite**, onder de **Hooge Zwaluwe**, met de **KETELS**, **KUIPEN**, **KOELBAKKEN**, **VAATWERK** en verdere Brouwgereedschappen; een **ROSMOLEN**, bewogen door Paarden, benevens eene **MOUTERIJ** met **PAKHUIS**, **ZOLDERS** en **BIERKELDERS**. **SCHUUR**, **PAARDENSTAL** en **WOONHUIS**, met **TUIN** en **BOOMGAARD**, alles aan den anderen vast gelegen.

N.° 3. Een Perceel **WEILAND**, gelegen onder de **Hooge Zwaluwe**, in den **Meeuwopolder**, Dijkring van den nieuwen **Zwaluwischen Polder**, groot 1 Bander, 92 Roeden, 46 Ellen.

N.° 4. Een Perceel **WEILAND**, gelegen als voren, in het **Tinnengiterspolderje**, Dijkring van de Vierendeelen, groot omtrent 1 Bander, 36 Roeden, 46 Ellen.

Nadere informatien sijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

Bekendmaking.

J A A R M A R K T E N.

BURGEMEESTER en **ASSESSOREN** van **Berlicum** brengen bij deze ter kennis van een ieder, dat, uit hoofde van den invallenden **Tweeden Paaschdag**, op Maandag, den 12 April 1830, de **VOORJAARSMARKT** op Maandag daaropvolgende, zijnde den 19 April, zal gehouden worden; en zulke wijzigingen, bekomenende autorisatie van het Departement van Binnenlandsche Zaken, dato 24 Maart jl., n.° 6r.

Wordende de respectieve Heeren Burgemeesters in de omringende Gemeenten verzocht, hiervan zoo veel mogelijke publiciteit in hunne Gemeenten te geven.

BERLICUM, Burgemeester en Assessoren voornoemd
3 April 1830. J. GRILLAERTS.

Ter ordonnantie van denzelven
M. Z. DE GIER,
SECRETARIS.

Het **GEMEENTEBESTUUR** van **Heesch**, zal, op Donderdag, den 5 April 1830, des voormiddags, ten 10 ure, onder nadere approbatie van H. E. G. A. Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie **Noord-Brabant**, in het openbaar, ten huize van **J. VAN HOOREN**, te **Heesch**, aanbesteden:

Het bouwen van een nieuw **SCHOOLLOKAAL**, met de leverantien van al de daartoe benodigde Materialen.

Het Bestek en de **Conditien** liggen ter lezing, ten huize van den Heer Burgemeester der gemelde Gemeente.

Het Gemeentebestuur voorn.
J. PLOEGMAKERS.

Ter ordonnantie van denzelven
C. J. VAN SOMEREN,
SECRETARIS.

Men verlangt in een **R. K. Gesticht** een **ONGEHUWD** **PERSOON**, van middelbare jaren, goed kennende **Lezen**, **Schrijven** en **Rekenen** en in staat om **Godsdienstig Onderwijs** te geven.

De belanghebbenden vervoegen zich schriftelijk vrachtvrij bij de Drukkers dezer.

NB. Bewijzen van Goed, Zedelijk en Godsdienstig gedrag zijn onmisbaar.

J. VAN DEN BOOGAERT heeft de eer, aan het Publiek bekend te maken, dat hij, met 1.° Mei aanstaande, zijne **Affaire** als **CONFITURIER** en **BANKETBAKKER**, in de **Ridderstraat**, te **Breda**, voor **EIGEN REKENING** zal beginnen. Hij neemt de vrijheid zich in de gunst van zijne **Stad- en Landgenooten** aan te bevelen, een ieder verkeerende; alles te zullen aanwenden ons zich die gunst allezius waardig te maken.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 2 APRIL.

NEDERLANDEN.			Gobl.
Werkelijke Schuld.	à 2 1/2 pCt.	65 1/4 - 3/4	65 1/2
Uitgestelde dito		1 13/16 - 2	1 15/16
Kansbiljetten		31 - 1/4	31 1/8
Stellen van uitgeloten dito.			
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2 pCt.	101 1/4 - 102	101 5/8
Domein Losrenten	2 1/2	99 - 1/2	99 1/4
Handel-Maatschappij.	4 1/2	94 1/2 - 1/2	94 1/2
FRANKRIJK.			
Inschrijving op het Grootboek.	3	83 3/4 - 84	83 7/8
Certifikaten van dito.			
RUSLAND.			
Bij Hope en Co.	5	105 1/2 - 106 1/4	106
Negotiatie 1828.	5	105 1/2 - 106 1/4	106
Inschrijving op het Grootboek.	6	76 1/2 - 77	76 5/8
Certifikaten van dito.		76 1/2 - 77	76 5/8
Cert. dito Hamburg Admin.	5	103 - 1/2	103 1/8
Dito te Londen genegocieerd		104 - 1/2	104 1/4
PRUISSEN.			
In Londen genegocieerd.		112 - 112 1/2	
Idem 2de Ligting		112 - 112 1/2	
SPANJE.			
Neg. bij Hope en Co.	5 1/2	73 - 3/4	73 1/2
Te Parijs en Londen gedou.	5	12 - 1/2	12 1/4
Renten perpetuel		76 1/2 - 3/4	76 1/2
Coupons		33 - 1/2	33 1/4
POLEN.			
Loten		111 - 113	112
WIENEN.			
Bank.	5 pCt.	102 1/2 - 103	102 3/4
Dito.	4	95 - 96	95 3/4
Certifikaten.	2 1/2	64 1/2 - 65	64 3/4
Metaliek.	5	99 1/2 - 100	99 5/8
Dito te Londen genegocieerd.		99 1/2 - 100	99 5/8
Dito.	2 1/2	59 1/2 - 60 1/2	60 1/8
Bank-Aktien	3	216 - 218	217
Aandeelen f 100 bij Rothschild .		417 - 423	421
Dito "250 dito	4		
NAPELS.			
Cert. bij Lamaison en Bauer .		85 1/4 - 3/4	85 1/4
Dito Napelsche Adm.		86 1/4 - 87 1/4	87 1/8
Dito te Londen genegocieerd		98 - 1/2	98 1/4
LONDEN.			
Negotiatie in Londen.		75 1/4 - 75 1/4	75
ENGLAND.			
Geconsolideerde.		92 1/2 - 93	92 7/8